

Naemjsij Byaraiz

写意花山

Gou youq ndawsingz nanz lo, ndokoet cungj soeng liux, youq ndaw bya seuqcengh neix, sawj daengx ndang gou rengzrwdrd. Gij rumz singisien haenx, lumj lwgfwngz dabsien nei, roi aen ndang gou, rumh diuznyinz daengx ndang gou, hawj daengx ndang gou cungj seuqcengh liux, sikhaek cingsaenzgvaekgvaek, mizrengz raixcaix. Baenz baiz baenz baiz、baenz cuj baenz cuj、baenz aen baenz aen yienghsiengq vehdat, lumj duzbaed nei saenzgeiz dangqmaz. Gwnz dat, gij vehdat gvaq cien bi haenx yienznaeuz ngaiz rumz ci fwn dwk, gij hoengzoq gwnz ndang de, lumjbaenz gij dijbauj daengngoenz ronghndwen yaenq roengzdaej nei, youq ndaw byaheu raemxloeg、laj nditndat ronghlwenq. Vehdat Byaraiz caeuq vehdat Byacuhsanh、Byalungzyazsanh、Byadazningsanh, caemrwg bingzbaiz dwk gapbaenz aen doih hungmbwk he, lumjbaenz cingq caj rumzcin heuh, raemxhah hemq. Gou naemj, danghnaeuz bouxveh cawzdoeng daej gizneix, itdingh ndaej youq gwnz ndang Vehdat Byaraiz, veh gij hoenz lizsij bien-gyaiq baihsaenamz, gij cingsaenz minzczuz Loegvet okdaej.

3

Mbanjcoj vehdat dwg Cungguk. Cigdaengz ngoenzneix, Cungguk lijdwg aen gukgya gwnz seiqgyaiq miz vehdat cei q lai he, miz 18 aen swngjih 100 lai aen yienh(cin) fatyienh vehdat, gizriz vehdat miz geij bak aen, miz baenz geijcib fanh fuk veh. Dangqnaj, gij vehdat Datciengginh Gyanghsuh Lenzyinzgangj caeuq vetdat Yinhsanh Neimungzgij youq Cungguk fatyienh cei q caeux, daihgaiq youq Sinhsizgi seizdaih, liz seizneix gaenq fanh bi baedauq. Miz mbangj vetdat daengz Mingzcauz Cinghcauz cij fatyienh. Vehdat Byaraiz dwg vehdat cojqeq ndaw guk rog guk gveihmoz cei q hung ndawde aen he, hix dwg giz vehdat aendog cei q hung、neiyungz cei q lai、henhoh cei q ndei dangqnaj guk raeuz fatyienh haenx.

□ Vangz Bungz sij Mungz Sugij boiz

□黄鹏 著 蒙树起译

久居闹市的我，那松散的筋骨，在清凌凌的山野里产生了有力的约束，也给我倦懒的身躯来了一剂绝烈的刺激。那缕缕清气，如纤纤仙指，无形梳过我的身躯，抚摸我们体内的筋筋脉脉，让我的身躯都得到了清冽而纯净的洗涤，顿时无不精神抖擞，身心通泰，活力十足。那一排排、一组组、一个个岩画形象，神秘，肃穆，充满着宗教的意味。岩壁上，那经风历雨、天灾人祸仍幸存的千年岩画，他们身上赭红的颜色，象太阳月亮烙下的血脉精华，在青山绿水间、阳光下，熠熠生辉。花山岩画与珠山、龙峡山、达佞山、高山岩画，森森然、井井然平静地排列着，组成了一个庞大的方阵，像是在等待春风的召唤，夏雨的命令。我想，如果有大师级的画家冬日来此写生，定能在花山岩画的身上，画出西南边陲历史的魂魄，跨越民族的精神。

三

中国是岩画的故乡。直到今天，中国仍是世界上岩画分布最丰富的国家之一，有18个省区100个以上的县（镇）发现了岩画，遗址总数有数百个，大概不下几十万幅。目前，已发现的中国岩画当以江苏连云港将军崖岩画和内蒙古阴山岩画为最早，大约始于新石器时代早期或更早，距今约一万年左右。最晚的岩画可至明清时代。花山岩画是国内外规模最大的古代岩画之一，也是目前为止中国发现的单体最大、内容最丰富、保存最完好的一处岩画。

浏览花山画廊，我看到了成千上万的艺术造形和美的精灵。仅宁明花山岩画这个点，就集中有1800多幅图像，里面主要以人物为主，间有铜鼓、铜钟、刀剑等器物 和 马、狗、鸟等动物形象。其中最大的人物像高达三米，最小的仅零点三米。所画人物有双脚“八字”蹲、两手上举和双脚下弯、两臂前撑等姿态。每组画中，常见一高大的人位于人群中央，腰佩刀剑，旁边有铜鼓、马和狗等形象。它们无一不是上苍意志的雕刻，古骆越人生活情感的结晶，历史文化的凝聚。那中间开花的圆圈，如日月，似铜鼓，精美绝伦；那腰间的挂件，像是从战国出炉的铜剑，其青幽似在流动，闪烁着海棠红般的光泽，绮丽莹润；那羊角纽钟，通体流泻着天籁神韵，旖旎无匹，直如东汉大师们匠心独运的精雕……“明江江畔花山上，悬崖百丈遗图相；或人或兽或器物，莫不一一肖形状。”乾坤有精物，至宝无文章。面对花山岩画这么多极态尽妍，雅望异常的各个造型，任何语言的描绘，只能是刻鹤类鶩。

我移目细细地仰望，每一个人物、动物、器物形象，都象一颗赤热的太阳。从千年岩画那甲骨文、青铜器般的肌肤上，我感悟到时空的苍茫，领略到唐诗宋词的风韵。一个个灵动的画像，就是一个个鲜活的骆越生命，他们比历史上尸位素餐的昏君和阿谀逢迎的政客要高贵、永恒十倍百倍；比之历史上那些为争夺地盘而穷兵黩武的枭将也威武、雄壮千倍万倍；比之现实中那些争名夺利、尔虞我诈的伪君子真小人也可爱万倍亿倍！

四

花山岩画，是骆越先祖写给人类的一封佛偈般的“书信”，也是历史赐给世界的一座艺术宝藏。花山岩画与广西有着历史之缘，现实之情，未来之约。上苍把花山岩画的神奇梦幻，赋予广西这片神性的土地，是广西人的福份。历史将花山岩画的魅力奇葩，绽放在广西这方灵性的山水，是广西的福祉。花山岩画，也曾几近寂寞，几度失意。2016年7月15日下午，在土耳其伊斯坦布尔举办的联合国教科文组织第40届世界遗产委员会会议上，左江花山岩画文化景观中遗成功，实现了广西世界文化遗产“零突破”，同时也填补了我国世界遗产岩画类空白，真正进入黄金发展期。神秘的花山岩画凝结着广西人的憧憬与希冀。在人们尊重历史、重视文化、崇尚精神文明的当今，花山岩画，无疑是西南边陲上一个蔚为大观的存在。我想，广西人乃至整个中国定会百倍珍惜这天赐的历史奇葩、艺术瑰宝，这幅青血绘、骨水描的花山岩画。

(2 完)

Yawjngonz Vehdat Byaraiz, gou raen baenz cien baenz fanh duzbaed gyaunde. Dan Vehdat Byaraiz Ningzmingz giz he, couh miz 1800 lai fuk doz, ndaw veh dingz lai veh bouxvunz, lij miz gyongdoengz、cungdoengz、midgiemq daengj doenghyiengh caeuq duzmax、duzma、duzroeg daengj doenghduz. Ndawde bouxvunz cei q sang haenx miz sam mij, cei q nyaeq ngamq miz cik he. Gij vunz haenx cungj dwg aj ga gongzyongq、yaengx song fwngz roxnaeuz ut song ga、song gen lumjbaenz cengj ruz nei. Moix cuj veh, miz bouxvunz hungsang he youq cungqgyang, hwet raek midgiemq, henznden miz gyongdoengz、duzmax caeuq duzma daengj. Gyoengqde cungj dwg ciuq gij ei qsei gwnz mbwn daej deu, lwnhgangj gij saeh vunz geqlaux Loeg-vet. Aen luenz cungqgyang hai va haenx, lumj daengngoenz ronghndwen, lumj gyongdoengz nei, lengjiklik; gwnz hwet venj haenx, lumj giemqdoengz, gij saekheu de lumj rox lae nei, ronghmigmig; aen cung gokiengz haenx, couh lumj bouxsaefouh mwh Dunghhan yunghsim deu nei…… “Song hamq Byaraiz Dahmingzgyangh, gwnz dat bakciengh miz dozsiengq; bouxvunz doihduz rox doenghyiengh, cungj dwg dozgyaeu riuz lajbiengz.” Vehdat Byaraiz baenz lai doz baenz lai vunz baenz lai yienghsiengq, lwnh cungj lwnh mbouj baenz, sij hix sij mbouj ndei.

Gou ngiengx gyaenj sijsaeq yawj, gij yienghsiengq bouxvunz、doenghduz、doenghyiengh haenx, cungj lumj aen daengngoenz hwngq nei. Baenz aen baenz aen dozsiengq lingzvued haenx, couh dwg gij sengmingh singisien vunz Loegvet, gyoengqde bei j gyoengq vuengzdaeq yakrwix gwnz lizsij haenx caeuq bouxguen mboujguenj lwgminz dai lix haenx yaek gaugviq gvaq cib boix bak boix; bei j bouxhak dai q bing gaj vunz ciengj dei hnamh gwnz lizsij haenx lij ak gvaq cien boix fanh boix; bei j bouxyaem ceng mingz dued leih、doxngaue doxnget haenx lij dwggyaez fanh boix ik boix!

4

Vehdat Byaraiz, dwg bouxcoj Loegvet sij saenq louz hawj vunzraeuz, hix dwg lizsij soengq dijbauj hawj sei qgyaiq. Vehdat Byaraiz caeuq Guengjsae gaxgonq doxmai j, seizneix doxgyaez, baelaeng doxie k. Gwnz mbwn aeu Vehdat Byaraiz saenzgeiz neix louz youq Guengjsae, dwg gij fukfaenh vunz Guengjsae. Lizsij aeu dujva gyaoulengj Vehdat Byaraiz cuengq youq ndaw bya henz raemx Guengjsae, dwg gij fukheiq Guengjsae. Vehdat Byairaz, hix caemrwg gvaq, doeknai q gvaq. 2016 nienz 7 nyied 15 hauh banringz, youq aen hoih daih sei qcib gai q sei qgyai q yizcanj vei jyen zvei Lenzhozgoz Gyaugohvwnz Cujciz youq Dujwjgiz Yihshwdanjbuwj gawjbanh haenx, Vehdat Byaraiz Cojgyangh vwnzva gingjgvanh ndaej bingzbaenz sei qgyai q yizcanj, gijneix mboujdan Guengjsae mbouj miz gvaq, ndaw guk hix dwg baeznduj. Vehdat Byaraiz saenzgeiz cikcomz gij maqmuengh vunz Guengjsae. Seizneix gyoengqvunz cungj aeueiq lizsij、yawjnaek vwnzva、gingqcungh cingsaenz vwnzmingz, Vehdat Byaraiz ngamq ndei youq bien’gyai q saenamz guk raeuz, gou naemj, mboujdan vunz Guengjsae, vunz Cungguk hix itdingh insik Vehdat Byaraiz dujva gyaue lizsij、dijbauj yisuz yungh lwdgau veh、raemxndok raiz neix.

(2 sat)